

eglutė 1980
balandis

eglutė

1980
BALANDIS

TURINYS

- 3 PAVASARIO DAINA, J. Minelga
- 4 APIE VĖJĄ IR JO GERUS DARBUS, par. D. Sadūnaitė
- 8 LIETUČIO PASAKA, V. Palčinskaitė
- 9 DIDELĖ KLAIDA MŪSU MIESTE, R. Šilėnaitė
- 16 GALVOSŪKIAI
- 20 DARBELIAI
- 23 NUSKENDUSI PILIS, L. Inga
- 28 VAIKU KŪRYBA

PIEŠINIAI

1980 m. viršeliai Aldonos Sruoginienės

Skyrių vinjetės Zitės Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- N. Palubinskienės — 3
- A. Sruoginienės — 4, 7, 17
- V. Kubiliūtės — 5, 6
- R. Lapšienės — 8
- R. Šilėnaitės — 9, 11, 12, 13, 15
- A. Sutkuvienės — 16, 23, 24, 25, 26

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė; skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, gamtos — R. Račkauskienė, pasakų — A. Vygantienė, darbų — A. Garbenytė.

Gautąją medžiagą „Eglutės“ redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo „Eglutėje“ spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

PAVASARIO DAINA

Jonas Minelga

Algi, Rūta, čia greičiau!
Aš varnėną pamačiau.
Vos pravėriau savo langą —
Obelėlė žydi, žvanga.

Aidi parkai ir šilai,
Uždainuoja inkilai.
Čeku-čeku, čyru-vyru,
Iš padangių, sodų, girių.

APIE VĖJĄ IR JO GERUS DARBUS

paruošė Danguolė Sadūnaitė

Vieną gražią dieną Vėjas neturėjo ką veikti. Pagalau jis nutarė skristi į mišką. Ir gerai, kad jis sugalvojo taip padaryti!

Viename dideliame medyje gyveno trys miško gyventojai: voveraitė, varnėnas ir genys. Tą dieną jie visi buvo liūdni. Jie visi buvo kažkuo nepatenkinti.

— Draugužiai, kas atsitiko? Kodėl jūs visi taip nusiminę? — paklausė Vėjas.

— Ir tu, Vėjau, būtum nusimineš. Ir tu būtum nelinksmas, jei kasmet reikėtų taisyti namus. Taisymas, lo-pymas, klijavimas! Ieškok molio, šiaudų, pagaliukų. Ir kaip bestatysiu, lizdo dugnas vistiek iškrenta. Nors verk! Šiomet tik iš trečio karto prilipdžiau. Pagalvoju kartais, kad turėčiau tokius namus kaip genys. . . — kalbėjo var-nėnas.

— Ponas Vėjau, — prašneko ir margasis genys. — Ir aš norėčiau keisti savo butą. Nusibodo man ta tamsi skylė! Į pokalbį tuojau išoko ir pilkoji voveraitė. Ir ji nebuvo patenkinta.

— Aš nenoriu gyventi taip arti žemės! Nepatinka man būti pirmame aukšte. Vagystės, apiplėšimai! — barėsi voveraitė. — O, kad taip aukščiau pakilus. . . Kaip gera būtų suptis aukštai, aukštai šakose.

Vėjas susimąstė. Jis smarkiai galvojo. Ir staiga jis sugalvojo, kaip savo draugams padėti.

— Voveraite, varnėnai ir geny! Visi trys pasikeiskite butais.

— Puiki mintis! — pritarė visi trys miško gyventojai. Varnėnas tuojau pat nusikraustė į genio namus. Voverė — į varnėno lizdą. O genys nuskrido žemyn, į voveraitės drevę.

Ir taip jie visi apsigyveno naujuose namuose. Bet po kiek laiko vėl buvo negerai.

Varnėnui nepatiko genio namai. Jo dailios juodos plunksnos pasišiaušė. Per maža vietos!

Voveraitė vos išispraudė į varnėno lizdą. Bet ilga jos uodega liko lauke! Genys apsigyveno voverės drevėje. Bet ten vieniša jam. Butas per didelis — ir dar kieti riešutai kliudė jam miegoti.

Kuri laiką visi stengėsi manyti, kad geriau būti naujoje vietoje. Vėjas nusišypsojo pats sau, visa tai matydamas. Jis pūtė, pūtė ir pūtė. Visas medis braškėjo ir siūbavo.

Staiga visi trys gyventojai išbėgo iš namų.

— Vaje, kaip šalta ir nejauku toj tavo drevėj! — pirmasis prašneko genys. — Oi, kaip pasiilgau savo namų, — gailiai atsiduso.

— Tai gali ir grįžti! — sušuko voverė.

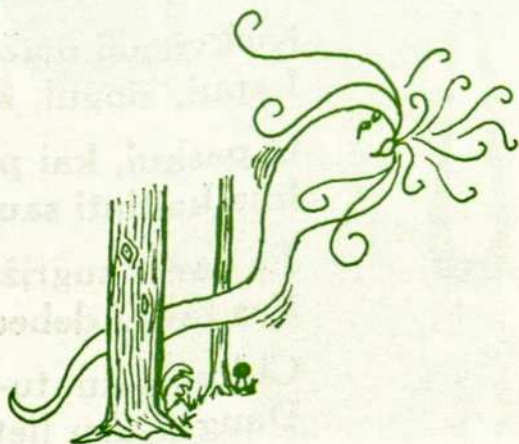
— Tik greičiau kraustykis iš mano šilto lizdelio, —
patarė jai varnėnas. — Ir man jau gana tupėti genio sky-
lutėje. Mano gražusis juodas kostiumas kaip atrodo!

Visi trys tuoju subėgo į savo pirmuosius namus. Ir
visi buvo labai laimingi.

O vėjas tik klausėsi tų šnekų ir šypsojosi.

Ir jis buvo laimingas, kad jo draugai patenkinti. Bet
jis negalėjo ilgai čia būti. Jam reikėjo skristi tolyn. Gal
kur kitur jis gali būti reikalingas...

LIETUČIO PASAKA

Violeta Palčinskaitė

Kas ten trepsi, kas ten šoka,
Kas ten vaikščioja po stogą?

Ci-ku ca-ku, tu-ku tu-ku,
Daug žydrų lietaus nykštukų.

Ilgos, plonos jų kojytės,
Žydro stiklo kepurytės.

Ci-ku ca-ku, tu-ku tu-ku,
Žydro stiklo jų batukai.

O kiekvienas rankoj neša
Po apvalų žydrą lašą.

Ci-ku ca-ku, tu-ku tu-ku,
Daug lietučio sviedinukų.

Kuo greičiau į lysvę žalią,
Pas plaštakę, pas gėlelę.

Ci-ku ca-ku, tu-ku tu-ku,
Skuba daug lietaus nykštukų.

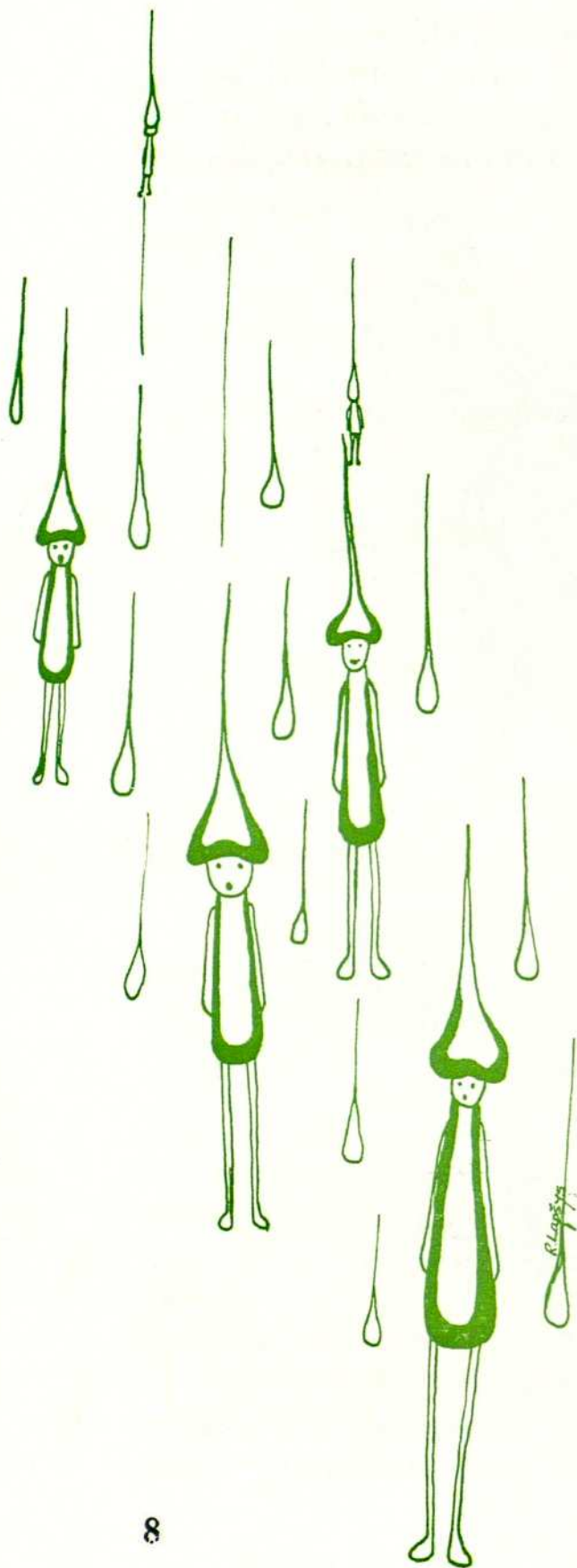
Bėga bėga, neša neša
Atsigert — po skaidrų lašą

Kiekvienai mažai žolytei —
Lapui, žiogui, skruzdėlytei.

O paskui, kai po truputį
Ima kaitinti saulutė, —

Jie namo sugrįžta vėlei
Pas tėvelį debesėlį.

Ci-ku ca-ku, tu-ku tu-ku,
Daug žydrų lietaus nykštukų.

DIDELĖ KLAIDA MŪSŲ MIESTE

Rasa Šilėnaite

Buvo beveik tamsu Karo Kambary, kur sėdėjo visi generolai. Ant sienos kabėjo apšviestas mūsų miesto žemėlapis. Pats didžiausias generolas, užsienietis vardu Pamplemausas, atsistojo pradėti šį svarbų susirinkimą. (Sako, kad jo medaliai tiek sveria, kad trys vyrai turi jam padėti švarką užsivilkti.)

— Gerbiamieji ponai generolai, — iškilmingai pradėjo Pamplemausas, — esame didelėj bėdoj. kažkas išrado naują bombą be mūsų žinios.

Visi generolai susirūpinę sumurmėjo. Generolas Pamplemausas nuėjo prie žemėlapio ir storu pirštu įbedė į mūsų miestą.

— Šiame mieste mūsų šnipai užtiko bombą. Jie praneša, kad ji beveik paruošta naudojimui.

Generolai dar garsiau sumurmėjo. Vienas jaunesniųjų, užsidirbęs vos tik penkias žvaigždes, paklausė:

— Ar kas nors matė tą bombą? Gal jos iš viso nėra. Juk visi žinome, kad šnipai kartais nušnypinėja. . .

— Matė, ponas generolai, matė, — greit užtikrino Pamplėmausas. — Ir ne tik matė, bet atkūrė modelį. Jis patraukė paklodę, kuri dengė modelį. — Bomba atrodo maždaug taip.

Generolai išmeigė akis į didoką, pailgą daiktą, labai panašų į arbūzą suvyniotą sidabriniu popieriumi. Jo žibantiuose šonuose atspindėjo suraukti generolų antakiai.

Tada Generolas Pamplėmausas atsuko nematomą bombos šoną ir parodė, kas ten parašyta. Visi generolai susijaudino. Raudonom raidėm buvo užrašyta: Palubecko Bonbomba.

— Kas tas Palubeckas? — paklausė vienas generolas.

— Jis turi savo laboratoriją ir daro įvairius tyrinėjimus, — atsakė Pamplėmausas.

— Kiek sprogstamosios jėgos turi ta bomba?

— Tiksliai nežinome. Bet, kaip matote, pridėtas žodis "bon" reiškia, kad tai gera bomba, — paaiškino Pamplėmausas, kuris, jei dar neatspėjote, buvo prancūzų kilmės.

— Bet kaip mes ligi šiol nieko apie šį projektą nežinojome? — skundėsi generolai.

— Todėl, kad Palubeckas gudriai jį slėpė. Tačiau mūsų šnipai dar gudresni. Jie sugebėjo prieiti prie laboratorijos langų, apsirengę kaip bijūnai. Mat, laboratorija apšodinta darželiu, kuriame auga žibutės ir bijūnai. Žibutėmis pavirsti, suprantate, būtų buvę žymiai sunkiau.

— Bet iš kur mes žinome, kad Palubeckas ketina tą bombą prieš mus naudoti?

— Aha! — tuoju pašoko Pamplėmausas. — Tai kodėl jis mums nieko apie tai nepranešė? O mūsų šnipai išgirdo jį besikalbantį su savo padėjėju, kad štai pavyko

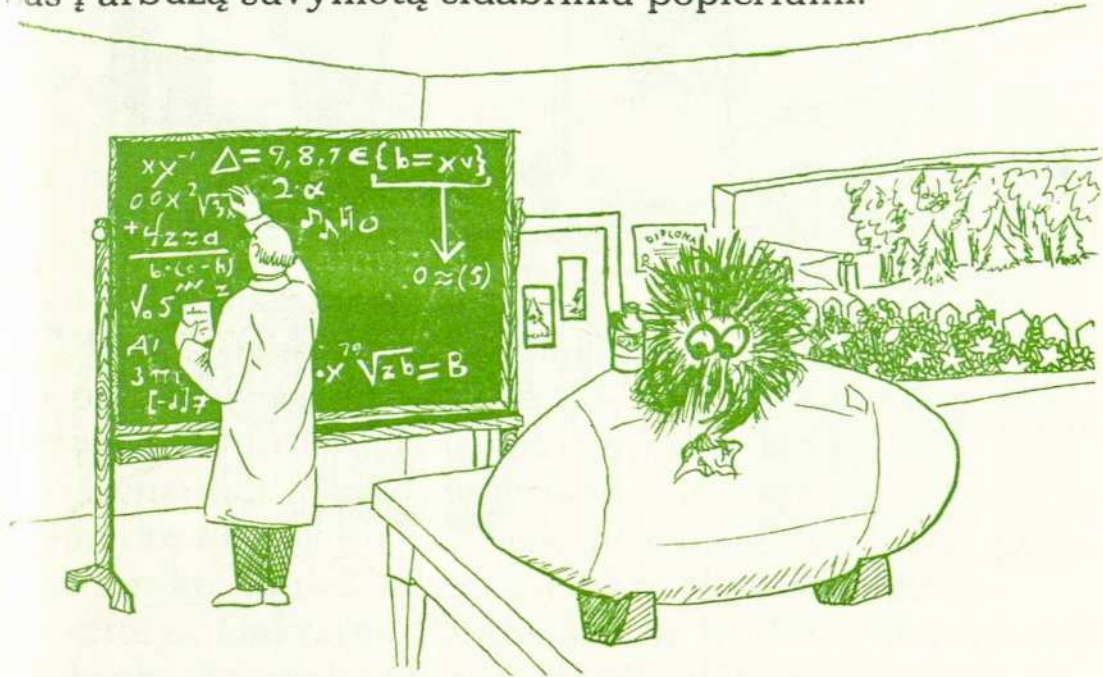

jiems padirbti tokį nepaprastą dalyką . . . Tiesa, — truputį susijaudino Pamplemausas, — mūsų šnipams užtruko išmokti jų kalbą. Palubeckas su padėjėju tarp savęs kalbasi tik lietuviškai.

— Čia kvepia sabotažu, — užtikrino vienas senas generolas. — Palubeckas ir jo padėjėjas tikriausiai bus pasamdyti mūsų priešų. Vienintelis protingas problemos išrišimas: abu įmesti į kalėjimą, o bombą pasiimti sau.

— Tai ko laukiam? Važiuojam pas tą Palubecką! — sušuko visi generolai ir sulipo į savo ilgus, juodus automobilius. Kaip vėjas nulėkė Palubecko laboratorijos link.

Tuo tarpu Daktaras Palubeckas, linksmas švilpaukdamas lietuvišką dainelę, rašė formules ant lentos. Jo padėjėjas, plaukuotas Kudlius Juozapas, atsidėjęs blizgino ant stalo pastatytą didoką pailgą daiktą. Jis buvo labai panašus į arbūzą suvyniotą sidabriniais popieriumi.

Išgirdęs neįprastą užimą lauke, Kudlius Juozapas pakėlė akis nuo darbo:

— Trrr?

— Taigi, Juozapai, panašu į lietų. Ar tik ne griaustinis sugriaudė?

Bet kai Daktaras Palubeckas pažvelgė pro langą, jis pamatė kelis ilgus, juodus automobilius kieme. Jis nespėjo nė žodžio ištarti, kai viens, du, iš automobilių iššoko leitenantai, kurie atidarė duris. Vienas po kito išlipo visi generolai.

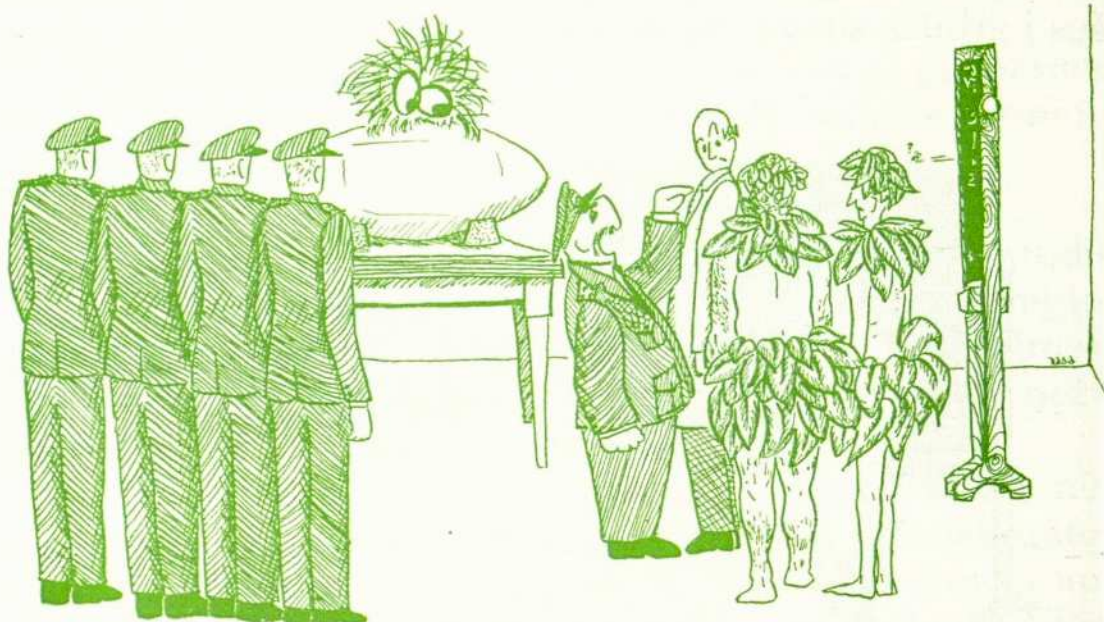
Palubecko darželyje staiga išsitiesė du labai aukšti bijūnai, kurie, drauge su generolais, įžengė į laboratoriją.

Nežinodamas, kaip su tokiais neįprastais svečiais elgtis, vargšas Daktaras Palubeckas nedrąsiai tarė:

— Prašom į vidų. Labai malonu. Gal galėčiau tamsoms pasiūlyti mėtų arbatos? . . .

— Trrrr, — piktokai suurzgė Kudlius Juozapas.

— Greit sakyk, kur paslėpei bombą! — griežtu tonu reikalavo Generolas Pamplėmausas.

Iš nustebimo Palubeckas žengė žingsnį atgal.

— Laikykit jį! — sušuko Pamplėmausas. Jaunesnieji leitenantai griebė Daktarą Palubecką už parankių.

— Apie kokią bombą tamsta kalbi? — paklausė Daktaras Palubeckas.

Tuo tarpu šnipai, apsirengę bijūnais, pastebėjo pailgą sidabrinį daiktą ant stalo. Jį saugojo įpykęs Kudlius Juozapas. — Štai ji! — pirštais rodė abu šnipai.

— Nelieskit, gali sprogti! — išpėjo Pamplemausas. Jis bandė pagriebti Kudlių Juozapą, bet jo ranka užgriebė tik gaurus.

— Trrr! — gynėsi Kudlius Juozapas.

Jo urzgimas taip išgąsdino vieną leitenantą, kuris staugo pašoko ir sujudino stalą. Sidabrinis kamuolys nuriedėjo ir pliump! sunkiai nukrito ant grindų.

Generolai ir visi jaunesnieji leitenantai neteko žado. Užmerkę akis ir pirštais užkimšę ausis, jie laukė sprogi-mo. Laukė, laukė, bet nesulaukė. Niekas nesprogo.

Staiga Daktaras Palubeckas ir Kudlius Juozapas suprato, ką generolai manė ir kodėl atlėkė į jų laboratoriją.

— Cha-cha-cha! — lietuviškai susijuokė Palubeckas.

— Trr-trr-trr! — savaip juokėsi ir Kudlius Juozapas.

— Koks čia juokas?! Čia rimtas dalykas, liečias viso krašto saugumą! — tuojau išižeidė Generolas Pamplemausas, kuris buvo labai karšto būdo.

— Tai tamsta manėte, kad čia yra bomba? — galų gale paklausė Daktaras Palubeckas, kai pro juokus pajėgė ištarti žodį. Jis parodė pirštu į sidabrinį arbūzą, kuris ramiai sau pūpsojo po stalu.

— Šnipai mane painformavo. Ir štai, juk parašyta! — rankomis mojavo Pamplemausas, visas išraudęs.

— Ne, ne. Tamstos šnipai klaidingai įskaitė. Čia yra ne bomba, o bonbonas — saldainis. Rodos, kad tamstos krašte, Prancūzijoje, taip saldinius ir vadina, — švelniai paaiškino Palubeckas, bijodamas, kad Pamplemausas negautų širdies smūgio.

— Tikra teisybė! — pridūrė jaunesnysis generolas, tas su vos tik penkiom žvaigždėm. — Matote, — ir jis iš kišenės ištraukė sidabrinį popieriuką, ant kurio buvo užrašyta "bonbon".

Visi generolai vėl sužiūro į sidabrinio arbūzo šoną, kur raudonom raidėm buvo užrašyta: Palubecko Bonbonas.

Palubeckas ištiesė jiems nedidelę atvirutę.

— Mes negalime įskaityti tų formulių! Jis išsisukinėja! — dar vis priešinosi keli generolai.

— Ne, ne, — teisinosi Daktaras Palubeckas. — Čia yra gimtadienio sveikinimas mano krikšto sūnui Petriukui. Tai jam aš padirbau tą didžiulį saldainį. . . Bet, tikriausiai padariau klaidą, jį pavadindamas užsienietišku vardu. . .

— Atsiprašome, klaida yra mūsų, — mandagiai prabilo apsiraminęs Generolas Pamplemausas. Jis, vis dėlto ne už bulvių košę aštuonias žvaigždes užsidirbo. — Atleiskite už trukdymą, — dar pridėjo.

— Tai nieko. Ir mūsų mieste pasitaiko klaidų, — tarė Daktaras Palubeckas. O dabar visus kviečiu išgerti mėtų arbatos.

— Trrr, — pritarė ir Kudlius Juozapas, kaisdamas vandenį.

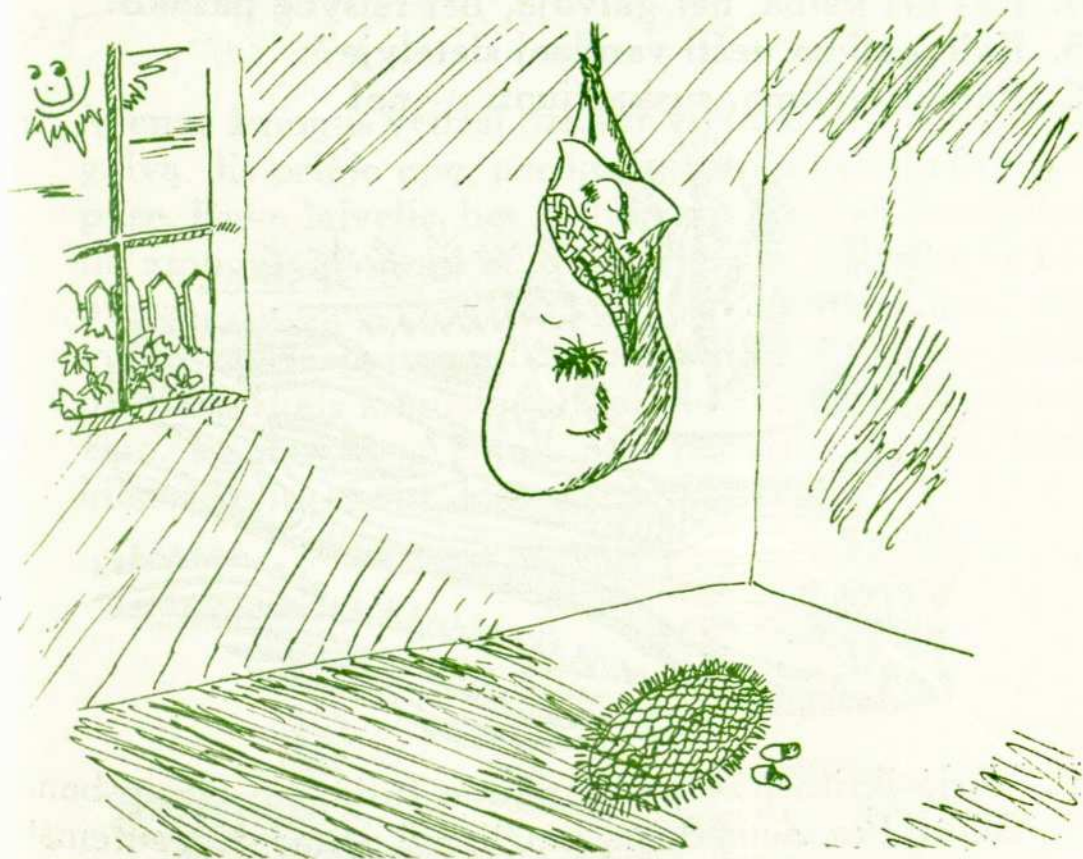

Generolai atsisėdo, atsisegė savo žvaigždėtus švarkus ir atsilošė. Užsimezgė kalba apie gimtadienius, apie netrukus ateisiantį lietų ir apie kitus reikšmingus dalykus. Bombas visi užmiršo.

Tą vakarą Daktaras Palubeckas įlipo į savo miegmaišį, kabantį palubėje. (Jei dar neatspėjote, jis iš to ir savo pavardę gavo...) Maišo kišenėje patogiai susirangė Kudlius Juozapas.

— Matai, Juozapai, vis dėlto apsaugojom savo miestą nuo didelės klaidos. Nors tiesa ir tai, kad daryti klaidas yra žmogiška...

— Trrr, — mieguistai atsakė Kudlius Juozapas.

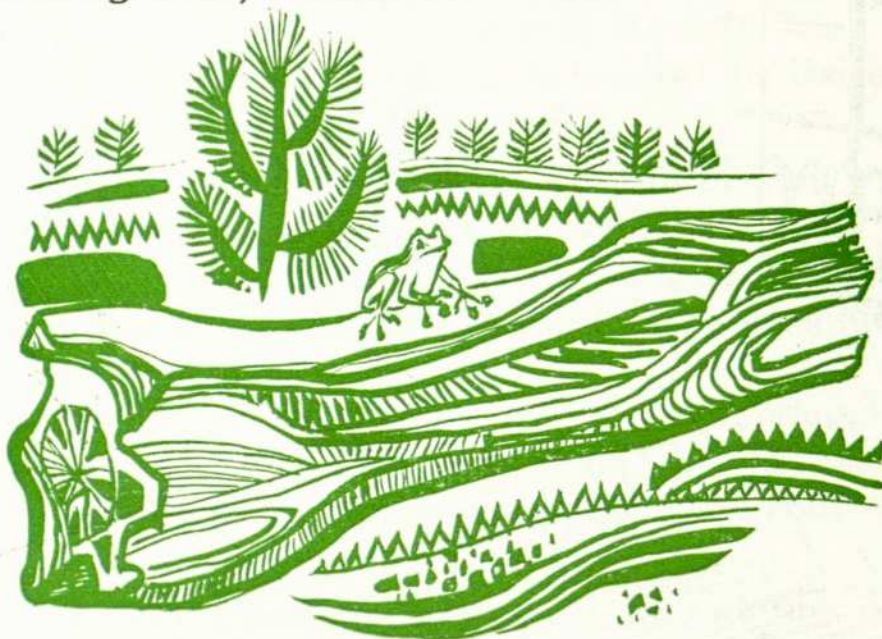

*paruošė Ramunė Račkauskienė
ir ses. Ona Mikailaitė*

I. MĖSLĖS

1. Juo daugiau atimi, tuo didesnė darosi.
2. Kiekvienas žmogus ją matė, bet daugiau nebematys.
3. Kas keliauja nuo vieno miesto į kitą, bet pats nejuda?
4. Kas nei kalba, nei galvoja, bet teisybę pasako?
5. Kaip galima nešti vandenį sietelyje?
6. Panešti galima, suskaičiuoti — ne!

- II. Varlė įkrito į 20 pėdų gilumo šulinį. Ji visaip bando išlipti. Per vieną dieną ji užlipa 5 pėdas. Kai sutemsta, ji užmiega ir nuslysta 4 pėdas žemyn. Per kiek dienų ji išlips iš šulinio?

III. Sujunk gyvulį ar paukštį su ta kūno dalimi, kuri jam priklauso.

1. geluonis	a. dramblys
2. karčiai	b. žuvis
3. žvynai	c. kiaulė
4. skiauterė	d. ožys
5. straublys	e. jautis
6. gaurai	f. arklys
7. iltys	g. gaidys
8. barzda	h. bitė
9. šnipas	i. dramblys
10. ragai	j. meška

IV Vienas žmogus vedėsi ožką ir vilką, o nešėsi kopūsto galvą. Jis priejo upę, per kurią turėjo persikelti į kitą pusę. Buvo laivelis, bet jis toks mažas, kad jame tilpo tik žmogus ir vienas iš jo turtų: ožka, vilkas arba kopūstas. Žmogus galvoja: kaip persikelti per upę? Jei su savim paims vilką, ožka suės kopūstą. Jei pirmą perkels kopūstą, vilkas suės ožką. Žmogus nežino, ką daryti. Ar gali jam padėti sugalvoti, kaip kiekvieną perkelti, kad visi liktų sveiki?

- V. Dažnai girdime ar matome įvairius gamtos reiškinius. Girdime perkūną, matome lietų. Šiame kvadrato surask šiuos žodžius, kurie nurodo įvairius gamtos reiškinius:

sniegas, vaivorykštė, lietus, perkūnas, uraganas, kruša, audra, snaigės, liūtis, žaibas, viesulas, rūkas, vėjas.

Iš likusių raidžių sudėk dar vieną žodį, kuris nurodo labai garsų gamtos reiškinį.

- VI. Aldona savo darže pasėjo įvairias sėklas. Bet ji pamiršo, kokios daržovės iš jų išaugs. Ar gali jai padėti, atitaisant sumaišytas raides?

sorkom
tailosa
idirakai
modopiria
alži airippi
iniraiž
krugaia
spoup

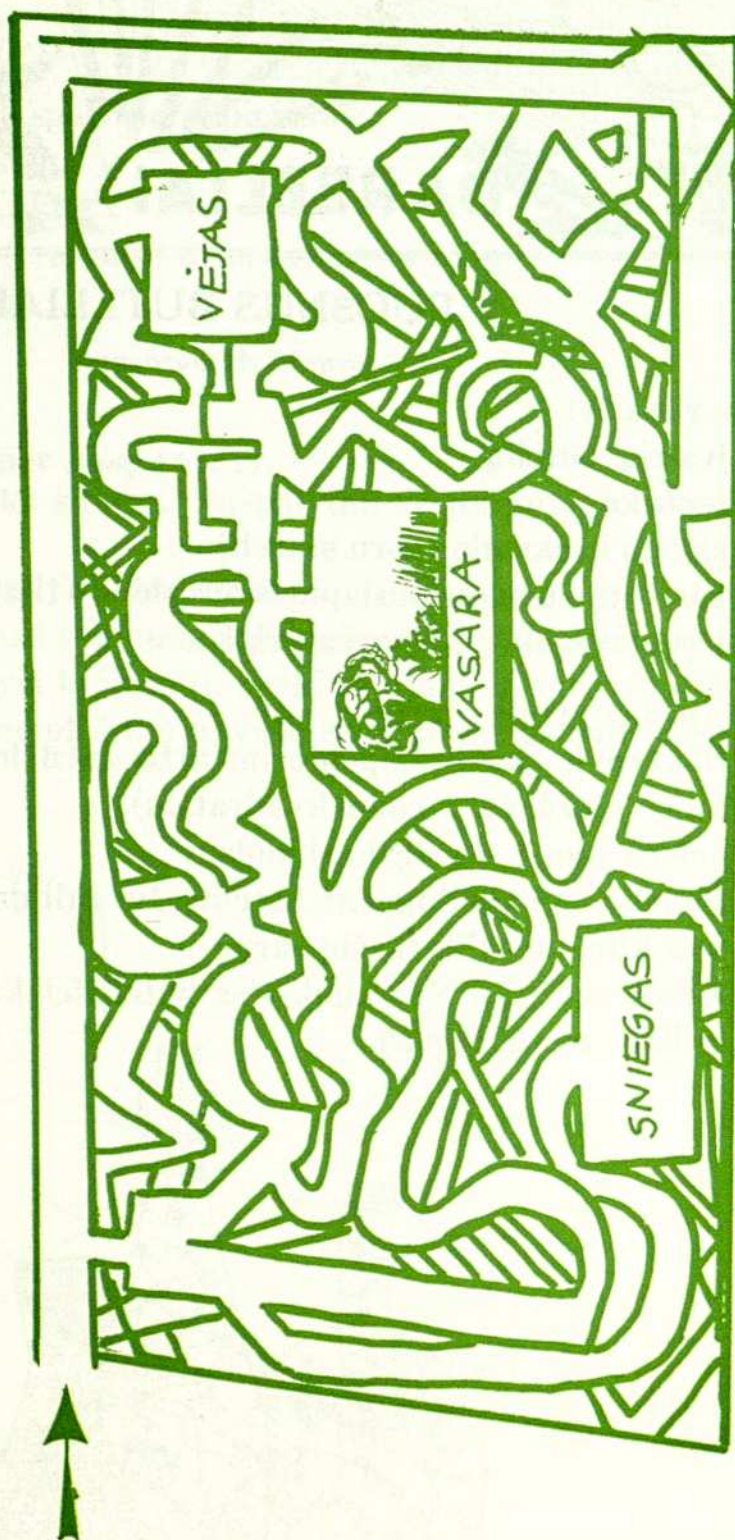
(Galvosūkių atsakymai psl. 27)

SUKASKITE KELIĄ!

paruošė Tauras Viesulas, 9½ m.
Glenside, Pennsylvania

Pradėkite nuo strėlės ir nueikite į vasarą.

Tauras Viesulas 74

PUOŠNUS BUTELIAI

paruošė A. Garbenytė

Ko reikia:

1. įvairių butelių
2. teptuko
3. skysto krakmolo (corn starch)
4. spalvotų žurnalų puslapių arba plono (tissue) popieriaus
5. bespalvės akrilikos arba šelako.

Kaip daryti:

1. Sukarpyk spalvotus popierius arba žurnalo puslapius gabaliukais (maždaug 2 colių kvadratais).
2. Įmerk juos į skystą krakmolą.
3. Sudėliok gabaliukus ant butelių. Jie gali dalinai pridengti vienas kitą. Nepalik tuščių tarpų.
4. Leisk nudžiūti. Nulakuok visą butelį šelaku arba bespalve akrilika (acrylic gloss).

KIMŠTI GYVULIAI

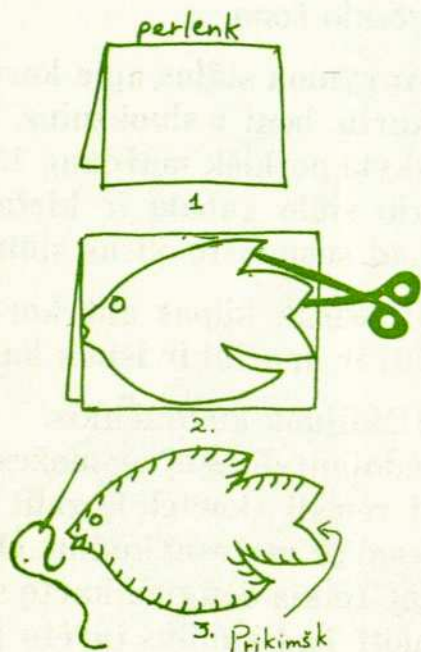
paruošė A. Garbenytė

Ko reikia:

1. didelių lapų kieto spalvoto popieriaus
2. storų mezgimo siūlų
3. adatos su didele akimi
4. vaškinių spalvų (crayons) arba tempera dažų
5. teptuko ir vandens.

Kaip daryti:

1. Perlenk popierį per pusę (nr. 1).
2. Nupiešk gyvuliuko siluetę. Nuspalvink ar nutapyk jo bruožus (nr. 2).
3. Iškirpk dvigubą gyvuliuko formą.
4. Laikant abi formas suglaudus, mezgimo siūlais apsiūk (nr. 3). Palik nedidelį plyšį kimšimui. Prikimšk popieriumi arba vata. Tik žiūrėk, kad neįplėstum gyvuliuko. Prikimšus baik užsiūti.

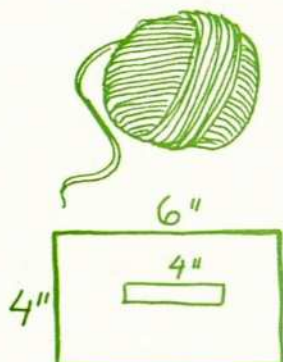

RUDNOSIUKAS

PASIDARYKITE SAVO KUDLIŲ JUOZAPĄ

Daktaras Palubeckas tikriausiai savo draugo neatiduos, bet galite savo kudlių pasidaryti.

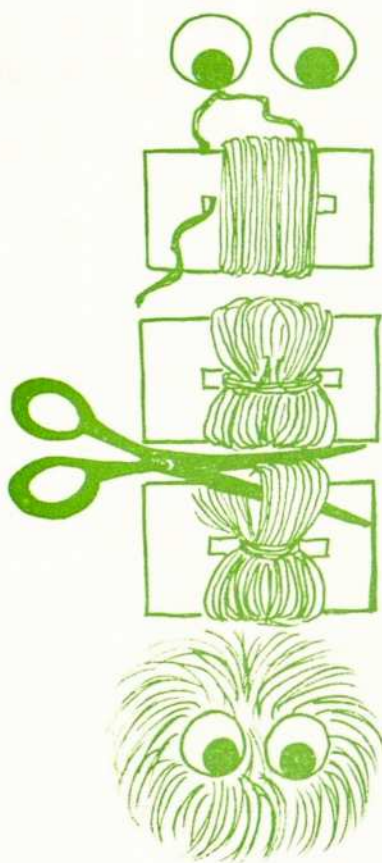
Ko reikia:

mezgimui siūlų, kieto kartono kortelę 6"×4", 2 "felt" rutuliukų arba 2 žaislam akučių, gaunamų medžiagų krautuvėse, baltų klijų.

Kaip daryti:

1. Kortelėje išpiauk 4 colių skylę, per vidurį, paguldžius kortelę ant ilgesnio šono.
2. Apvyniok siūlus apie kortelę daug kartų, bent 6 sluoksnius. Tada per skylę perkišk maždaug 12 colių ilgio siūlo gabalą ir kietai užrišk, kad suspaustų visus siūlus.
3. Prakirpk kilpas ant kortelės višų ir apačioj ir išimk kamuolį.
4. Užklijuok kudliui akis.

Naudojant didesnį ar mažesnį kartoninį rėmelį (kortelę), galite padaryti didesnį ar mažesnį kudlių. Darant didesnį, reikia daugiau kartų siūlus apvynioti, kad kudlius turėtų pakankamai kudlių.

NUSKENDUSI PILIS

Linvydas Inga

Gintas su tėveliu pastatė puikią pilį. Ežerą padarė iš blizgančio popieriaus. Atrodė, kaip tikras Glėbo ežeras.

— Tėte, tu juk sakei, kad prie Kunigaikščio Varniaus pilies Nedingė jaučius ganė. Aš maniau, kad Nedingė buvo kunigaikštytė ?

— Ji buvo belaisvė Varniaus pilyje. Bet ji buvo daug gražesnė už Varniaus dukras. Todėl ją išvarė ganyti.

— O kur ji ganė?

— Toje vietoje, kur mudu padarėme Glėbo ežerą. Sako, kad tais laikais to ežero dar nebuvo. Buvo tik laukai.

— Bet jeigu nebuvo ežero, tai nebuvo nei pilies!

— Pagal tikrą teisybę, ežeras turėjo anksčiau atsirasti nei pilis. Senovėje lietuviai statydavo pilis prie ežerų ir upių. Bet matai, Gintai, čia yra padavimas. Žmonės kitados turėdavo įdomių pasakojimų apie pilis, miestus, ežerus, upes. Yra padavimas ir apie Glėbo ežerą.

— Papasakok, tėveli, — prašė Gintas ir Gilė.

— Kunigaikščio Varniaus pilyje buvo keliamos vaišės. Suvažiavo daugybė svečių. Juos vaišino įvairiausiais valgiais ir gėrimais. Mat, Varnius savo dukrom vestuves kėlė. Visas tris iš karto išleido už tolimų kunigaikščių. Visos netrukus turėjo iškeliauti į tolimas šalis.

— O Nedingės nekviėtė į balių? — paklausė Gilė.

— Nekviėtė. Nedingė ganė jaučius ir raudėjo, gailiai verkė: visi puotauja, o ji laukan išvaryta. Staiga ji pamatė, kad užaina debesis. Didelis ir tamsus jis buvo, su lietumi ir griausmu.

— Aš tai bijočiau, — suskubo pasakyti Gilė.

— Ir Nedingė išsigando būsimos audros. Ji skubiai ginė jaučius į pilies tvartus. Bet vienas jautis vis neklausė, vis atsiliko. Nedingė sušuko: "Glėbai, greičiau!" Mat, toks buvo jaučio vardas. Bet tai buvo drauge ir to didelio, tamsaus debesies vardas. Kai Nedingė tą vardą paminėjo, visas debesis nukrito žemėn ir pavirto ežeru.

— Ir taip atsirado Glėbo ežeras! — sušuko Gintas.

— Taip padavimas sako. Varėnos žmonės dar pasakoja, kad tas ežeras paskandino Varniaus pilį su visais svečiais. Tai buvusi Dievo bausmė.

— Bausmė? Už ką? — norėjo žinoti Gintas.

— Už tai, kad Varnius puotavo savo pilyje ir nėjo Lietuvos nuo priešų ginti. Tik jo jauniausias sūnus Glukas išjojo. Glukas norėjo vesti Nedingę, bet tėvas neleido.

— Ar Nedingė nuskendo ežere? — susirūpino Gilė.

— Kai Varniaus pilis nuskendo, o Gluko nebuvo, Nedingė išėjo jo ieškoti. Ėjo, ėjo ir paklydo miške. Turtingas bajoras medžiodamas rado paklydusią mergaitę. Ji buvo suvargusi, apiplyšusi, bet tokia graži, kad jis norėjo tuojau pat ją vesti. Parsivedė į savo dvarą. Bet vargšė Nedingė mylėjo tik Gluką. Ji taip verkė, taip verkė, kad jos ašarose paskendo tas bajoras ir visas jo dvaras. Žmonės praminė atsiradusį ežerą Nedingiu, o pati Nedingė virto upele ir nubėgo į Merkio šalį Gluko ieškoti. Sako, kad ji vis bėga, vis verkia ir vis neranda.

— Ar niekados jo nerado? — susigraudino Gilė.

— Kai Glukas grįžo iš tolimo žygio, nebuvo nei jo tėvo pilies, nei Nedingės. Ne taip jam gaila buvo pilies, kiek mylimos mergaitės. Jis taip jos raudėjo, kad ir jis ežeru pavirto. Yra toks Gluko ežerėlis netoli Varėnos.

— Bet visa tai yra tik pasaka, ar ne, tėtė? . . . — pasakė Gintas. — Juk ežerai atsirado labai seniai, kai ledynai pradėjo tirpti. Pasikeitė oras žemės paviršiuje, atšilo. Vanduo subėgo į žemesnes vietas ir pasidarė ežerai. Aš taip knygoje skaičiau.

— Teisingai. Varniaus pilį tikriausiai priešai sudegino, o Nedingę išvežė.

— Ar ją mozūrai išvežė? Mes mokykloje skaitėme Lietuvos istorijoje, kad mozūrai pasikvietė kryžiuočius kariauti prieš lietuvius. Gal kryžiuočiai sudegino Varniaus pilį?

— Gal ir taip, Gintai. Daug lietuvių žuvo, kovodami su mozūrais ir gudais. Tiedu Lietuvos kaimynai dažnai įsiverždavo į Lietuvą, užimdavo lietuvių žemes. Abi pusės imdavo belaisvius. Paskui juos sugražindavo, kai buvo taika. Vėliau Lietuvos kunigaikščiai leido savo dukteris už Mozūrijos kunigaikščių.

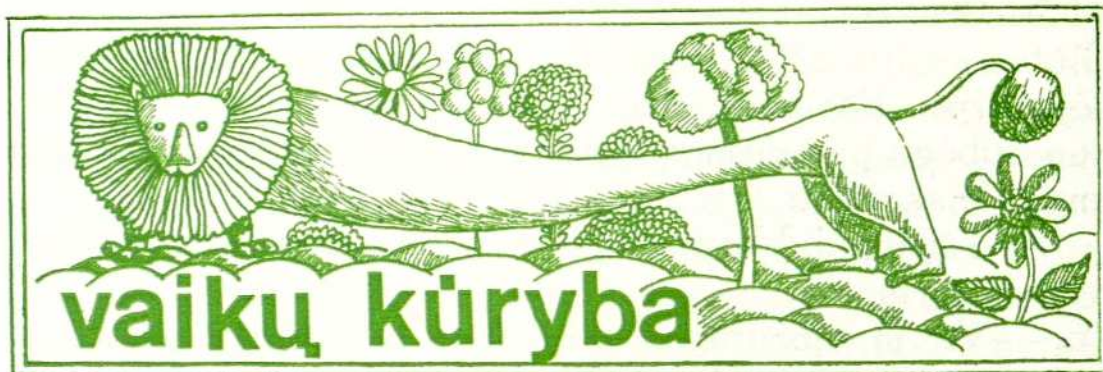
— Nedingė tikrai buvo kunigaikštytė. Aš žinau! — užtvirtino Gilė.

Gintas su tėte nusišypsojo, ir visi nuėjo vakarienės valgyti. O Gilė vis gyrėsi, kad savo lėlę rytoj pakrikštys Nedingės vardu.

Galvosūkių atsakymai

I. Mįslės: 1. duobė, 2. vakar diena, 3. kelias, 4. svarstyklės, veidrodis, laikrodis, 5. kai vanduo virsta ledu, 6. plaukai. II. 16. III. 1.-h., 2.-f., 3.-b., 4.-g., 5.-a., 6.-j., 7.-i., 8.-d., 9.-c., 10.-e. IV: Pirmiausia perkelti ožką; sugrįžus paimti vilką ir palikti antroje pusėje. Ožką pasiimti ir perkelti atgal. Ožką palikti pirmoje pusėje ir perkelti kopūstą. Kopūstą palikti su vilku ir perkelti ožką. V. griautinis.

AČIŪ

Ačiū Dievuli,
už saulytę
ir už žolytę.
Ačiū už mano mamytę.
Ačiū už žvaigždes aukštai,
ir už pelytes žemai.

Ai, ai, kaip gerai
turėti tiek daug!

Elytė Jurkutė
K. Donelaičio mokykla
Čikagoje

PELYTĖS

Pelytės, pelytės,
Man patinka kaip
Pelytės bėga ir bėga,
Šoka ir šoka.

Pelytės mažytės,
Ilgos uodegytės...
Baltos ir pilkos,
Švelnios ir šiltos...

Vilija Kriščiūnaitė
K. Donelaičio mokykla
Čikagoje

Audra Puzerytė, 7 m.
Toronto, Canada

DARŽAS

New Yorko Maironio mokyklos mokiniai

Mes turim daržą.

Vasarą mes valgom daržoves iš daržo.

Mes valgom: morkas, salotas, agurkus,
pomidorus, pupas ir krapus.

Aš daržą sodinu
ir taip pat surenku daržoves.

Vincas Giedraitis

Smithtown, NY

Mano daržas buvo mažas.

Aš auginau agurkus, pomidorus,
žirnius, ridikus ir morkas.

Mano ridikai neišaugo.

Mano sesutė irgi turėjo daržą.

Pas ją išaugo maži kukurūzai.

Mano mama taip pat turėjo daržą.

Aras Bartys

Ringwood, NJ

Mano darže yra jurginų, medžių, gėlių,
žemių ir žolės.

Gėlės žydi gražiai, tik ne žemės.

Bet pamatytumėt mano bobutės daržą!

Jis yra pilnas visokių gėlių ir daržovių.

Aš padėdu bobutei ravėti.

Man patinka jai padėti.

Paulius Budraitis

Woodhaven, NY

Mano daržas yra didelis.

Ten auga dideli arbūzai, svogūnai,

morkos, bulvės, agurkai,

pomidorai, burokai, agrastai,

serbentai, kukurūzai, melonai

ir ridikai.

Mano senelė verda uogienę iš serbentų.

Daržą reikia dažnai laistyti.

Matas Nemickas

Jericho, NY

Aurelija Karasiejūtė, 7 m.
Mississauga, Canada

Vasarą mano darže auga rožės ir ramunės.
Aš palaistau gėles, kad geriau augtų.
Mano darže yra ir krūmų.

Andrius Sperauskas
Pomona, NY

Mano darže buvo salotos, bet mes jas išrovėm.
Vasarą augo pomidorai, ir mes juos nuskynėm
ir suvalgėm.

Aš, tėtė ir Arvydas prižiūrim daržą,
o mama išvažiuoja į krautuves.

Dainius Remėza
Hollis Hills, NY

Viktoria Ramonytė, 8 m.
Chicago, IL

PONIA RŪTA

Vieną dieną ant mano bobutės palangės atsirado geltonas paukštukas. Mano bobutė bandė jį paimti, ir paukštukas įžnybo jai į pirštą. Mano bobutė nežinojo ką su juo daryti, tai atnešė pas mus. Mes paėmėm dėžę ir padarėm skylių. Joje laikėme paukštuką per naktį. Sekančią dieną mano brolis Tadas nupirko knygą apie paukščius. Mes paskaitėm knygą ir sužinojom, kad mūsų paukštis buvo moteriškos giminės. Mes ją pavadinom Ponia Rūta.

Trečią dieną mano tėveliai nupirko narvelį. Nupirko vonią ir purškalo, kad plunksnos blizgėtų, ir skanumynų. Ponia Rūta buvo labai laiminga savo naujam namelyje. Kartais mes atidarome duris, kad Ponia Rūta eitų pasivaikščioti. Ponia Rūta pasidarė mūsų labai gera draugė. Kai mes valgom apelsiną, ji prieina žievių palest. Mums labai patinka Ponia Rūta.

Marius Valinskas
Montrealio lit. mokykla

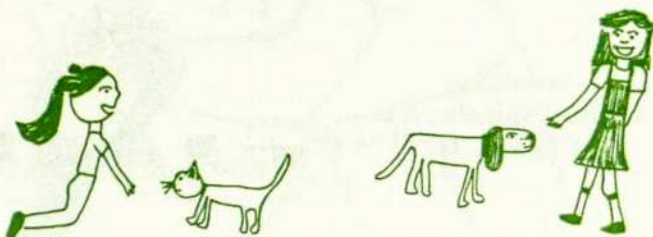

JEI AŠ BŪCIAU ŠUNIUKAS

Aš būčiau laiminga su kitais šuniukais, ir aš būčiau laiminga su visais žmonėmis. Žmonės mane vedžiotų visą dieną. Žmonės mane labai mylėtų, ir aš niekad nekąsčiau žmonių. Aš niekad nebėgčiau paskui katinus — saugočiau namus. Aš klausyčiau žmonių.

Lana Lukoševičiūtė
Montrealio lit. mokykla

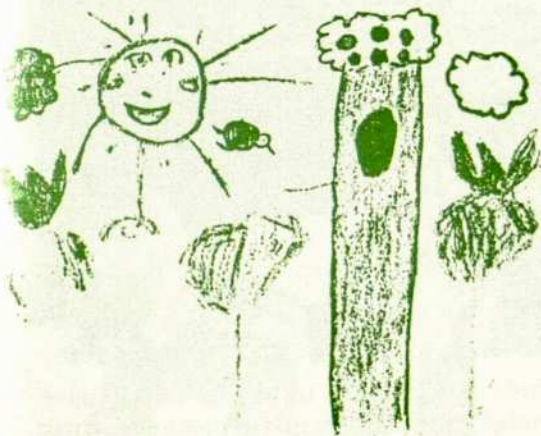
Viltis Janutaitė, 10 m.
Berkeley, CA

BEŽDŽIONĖ

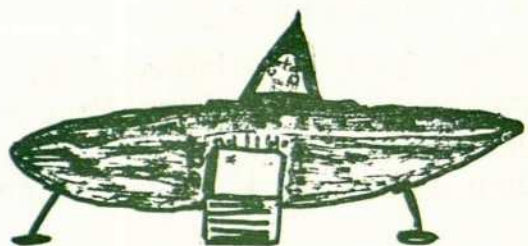
Aš buvau matęs beždžionę zoologijos sode. Aš sužinojau, kad beždžionės valgo pieštukus, trintukus ir bananus, ir kad jos laipioja po medžius. Beždžionės gyvena šiltuose kraštuose, džunglėse. Beždžionės labai protingi sutvėrimai, bet jos nekalba. Beždžionių yra daug rūšių: gorilos, orangutangai, šimpanzės ir dar daugiau.

Marius Bijūnas
Montrealio lit. mokykla

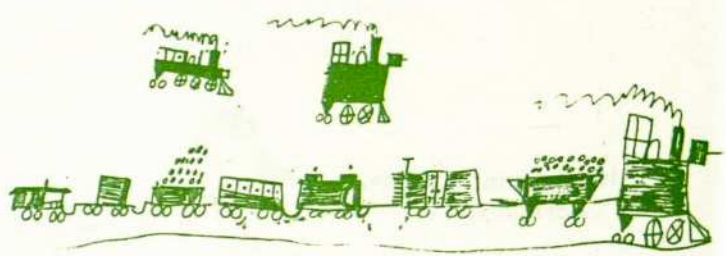
Nida Stankūnaitė, 5 m.
Cos Cob, CT

ALP 17

Erdvėlaivis
Darius Udrys, 7½ m.
Jackson, Michigan

Traukinys
Marius Tijunėlis, 8 m.
Chicago, IL

Los Angeles šv. Kazimiero parapijos šeštad. mokyklos 5-to sk. mokiniai paminėjo Vasario 16 d. savo klasėje. Iš kairės: Tolandas Petraitis, Paulius Viskanta, Auris Jarašiūnas, Undinė Mulokaitė ir Andrytė Giedraitytė. Visa klasė skaito "Eglutę".